

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЧЕРНЯТИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**ПОЛОЖЕННЯ (НОВА РЕДАКЦІЯ)
ПРО ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ПРЕДМЕТУ)
ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЇЇ РОЗРОБКИ
У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«ЧЕРНЯТИНСЬКИЙ ФАХОВОВИЙ КОЛЕДЖ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Розглянуто і схвалено на
засіданні педагогічної ради коледжу
Протокол № 1
від «29» 07 2024 р.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про програму навчальної дисципліни (предмету) розроблено відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Чернятинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету» (далі – Положення), рішень Педагогічної та Методичної рад, наказів директора щодо організації освітнього процесу. Його метою є унормування змісту, обсягів, послідовності та організаційних форм вивчення дисципліни студентами, а також форм і засобів поточного і підсумкового контролю знань.

1.1. Програма навчальної дисципліни (предмету) – є нормативним документом закладу фахової передвищої освіти, який розробляється і затверджується у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в Відокремленому структурному підрозділі «Чернятинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету» (далі – Коледж).

1.2. Програма навчальної дисципліни (предмету) за своїм змістом є документом, що визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітнього ступеня майбутнього фахівця, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, що виключає дублювання навчального матеріалу при вивченні спільних для різних курсів проблем, необхідне методичне забезпечення, складові та «технологію» оцінювання знань студентів.

1.3. Програма – нормативний документ, який закладає «ідеологію» змісту освіти та організації освітнього процесу, визначає навчально-методичні засади діяльності циклової комісії; на її основі розробляються посібники (методичні комплекси) для самостійного вивчення дисципліни, інші матеріали методичного характеру, що забезпечують успішне опанування програмного матеріалу.

1.4. Програма навчальної дисципліни (предмету) визначає місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь. Програма навчальної дисципліни є складовою державного стандарту або освітньої (освітньо-професійної) програми.

1.5. Програма навчальної дисципліни (предмету) розробляється на основі освітньої та освітньо-професійної програми.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Загальний обсяг програми навчальної дисципліни (предмету) складає від 5 до 40 сторінок з урахуванням обсягу дисциплін.

Складові програми.

Програма навчальної дисципліни (предмету) розробляється за такою структурою:

- Опис навчальної дисципліни (предмету);
- Мета та завдання навчальної дисципліни (предмету);
- Структура навчальної дисципліни (предмету);
- Програма навчальної дисципліни (предмету);
- Теми лекційних, семінарських, практичних (лабораторних), індивідуальних занять;
- Критерії оцінювання;
- Рекомендована література (базова і допоміжна);
- Методи навчання;
- Методичне забезпечення;
- Самостійна робота;
- Академічна доброчесність.

2.2. У структурі програми навчальної дисципліни (предмету) рекомендуємо передбачати наявність таких складників:

- Загальна інформація: назва навчальної дисципліни, заклад фахової передвищої освіти, циклова комісія, яка відповідає за дисципліну, інформація про погодження та затвердження, мова навчання;
- Розробник (и) – викладач чи викладачі, які розробили програму;
- Мета вивчення дисципліни (предмету);
- Обсяг дисципліни (предмету) в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних дисциплін (предметів);
- Статус дисципліни (предмету): обов'язкова чи вибіркова. Статус обов'язкових мають дисципліни, що є обов'язковими хоча б для однієї освітньої програми;
- Результати навчання з дисципліни (предмету);
- Критерії оцінювання результатів навчання;
- Засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування;
- Програма навчальної дисципліни (предмету): основні теми дисципліни, у тому числі (за наявності) теми практичних, семінарських та лабораторних занять, орієнтована тематика індивідуальних та/або групових завдань;
- Форми поточного та підсумкового контролю;
- Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна;
- Рекомендовані джерела інформації.

2.3. Зміст розділів програми навчальної дисципліни (предмету)

2.3.1. Опис навчальної дисципліни (предмету)

Інформація по цьому розділу оформлюється у формі таблиці. У ній вказуються кількість кредитів, модулів, змістових модулів, галузь знань, спеціальність (професійне спрямування), освітньо-професійний ступінь, рік підготовки, семестр, кількість годин відведених на лекційний і лабораторно-практичний курс, вид контролю (залік або екзамен).

2.3.2. Мета та завдання навчальної дисципліни (предмету)

Для обов'язкових дисциплін (предметів) у цьому пункті варто стисло зазначити місце навчальної дисципліни (предмету) в освітньо-професійній / освітній програмі. Зокрема, тут можуть бути наведені визначені освітньо-професійною/освітньою програмою компетентності та результати навчання, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна. Для вибіркових дисциплін може бути наведено коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни.

2.3.3. Програма навчальної дисципліни (предмету)

У даному розділі необхідно надати теми змістових модулів та теми лекцій, які в них викладаються.

2.3.4. Структура навчальної дисципліни (предмету)

Подається розподіл навчального часу за формами навчання та видами занять відповідно до робочого навчального плану. Тематичний план навчальної дисципліни (предмету) структурується за модулями, змістовими модулями й темами.

2.3.5. У розділі «Теми семінарських/лекційних занять» необхідно подати орієнтовний перелік семінарських або лекційних занять.

2.3.6. У розділі «Теми практичних занять» необхідно подати орієнтовний зміст практичних занять.

2.3.7. У розділі «Теми лабораторних занять» необхідно подати орієнтовний зміст лабораторних занять.

2.3.8. У розділі «Теми індивідуальних занять» необхідно подати орієнтовний зміст індивідуальних занять здобувачів освіти.

При формуванні розділу «Індивідуальні завдання» слід керуватися наступним:

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є формою індивідуально консультативної роботи викладача зі студентами, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань.

У розділі необхідно розкрити форми організації індивідуально консультативної роботи з даної дисципліни та її тематику. У програмі навчальної дисципліни (предмету) це може бути представлено у вигляді графіка з визначенням виду навчальної роботи та часу її проведення.

У програмі зазначають назву ІНДЗ, його обсяг, коротку характеристику змісту й вимог до виконання та оцінювання. Якщо передбачено курсові роботи, то в цьому пункті слід навести їх тематику та загальну характеристику.

Якщо навчальним планом освітньої / освітньо-професійної програми проведення занять (лекційних, практичних, індивідуальних) не заплановано, у відповідних розділах програми навчальної дисципліни зазначається: «Не передбачено навчальним планом».

Розрахунково-графічні роботи, контрольні роботи та домашні завдання можуть бути індивідуально навчально-дослідним завданням, тільки якщо вони заплановані робочим навчальним планом на навчальний рік.

2.3.9 Самостійна робота здобувача освіти передбачає опрацювання навчального матеріалу лекційних занять; підготовку до практичних занять; виконання домашніх практичних завдань протягом семестру, а також самостійне опрацювання навчального матеріалу до окремих модулів або тем у вільний від аудиторних занять час.

У розділі «Самостійна робота» необхідно вказати форми та зміст навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання студентами. Ці години повинні збігатися із указаними в таблиці «Структура навчальної дисципліни». Навчальний матеріал дисципліни, передбачений програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносять на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, визначається навчальним планом і становить не менше 1/3 і не більше 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи студентів визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми.

2.3.10. У розділі «Методи навчання» необхідно представити навчальні технології, що використовують викладачі на лекційних, лабораторно-практичних, семінарських заняттях з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни (наприклад, проблемні лекції, міні-лекції; лабораторні дослідження, розв'язування задач або творчих завдань, проведення лабораторних дослідів, робота в Internet; складання графічних схем, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейси, презентації, рольові ігри, дидактичні ігри, банки візуального супроводження освітнього процесу тощо).

Методи навчання окремої навчальної дисципліни – взаємодії між викладачем і студентами, під час яких відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок. Загальноприйняті у сучасній педагогічній науці методи навчання прийнято розрізняти:

1. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемний;
- частково-пошуковий (евристичний);
- дослідницький.

2. За характером подачі (викладення) навчального матеріалу:

- словесні;
- наочні;
- практичні.

3. За організаційним характером навчання методи:

- організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- контролю та самоконтролю у навчанні;
- бінарні (подвійні) методи навчання.

2.3.11. Розділ «Критерії оцінювання»

У розділі вказується максимальна кількість балів, яку може отримати студент при виконанні певних видів навчальної роботи в розрізі модулів із зазначенням балів за поточну успішність та підсумкового модульного контролю.

Оцінювання навчальних досягнень студента здійснюють за 5-ти бальною шкалою для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (для предметів загальноосвітнього циклу – за 12-бальною шкалою). Методика оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти регламентується Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти (критерії оцінювання та атестацію).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проєкти;
- командні проєкти;
- реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

2.3.12. Розділ «Методичне забезпечення» має містити вичерпний опис навчально-методичних матеріалів, які забезпечують реалізацію освітнього процесу з даної дисципліни.

2.3.13. Рекомендована література складається з базової і допоміжної літератури.

До базової літератури варто відносити нормативні документи, базові вітчизняні, найкращі зарубіжні підручники та навчальні посібники з урахуванням їх наявності в бібліотеці коледжу.

У список допоміжної літератури відносяться різні довідкові, періодичні видання, наукові монографії, статті, методичні рекомендації тощо відповідної тематики.

Рекомендована література повинна бути оформлена згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 та вимог ДСТУ 8302:2015.

Інформаційні ресурси мають містити нормативну базу, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо.

3. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни (предмету) розглядається на засіданні циклової комісії, на якій викладається дисципліна, і виноситься на розгляд методичної ради коледжу.

Програма схвалюється на засіданні методичної ради коледжу і затверджується заступником директора з навчальної роботи.

Титульна та друга сторінки програми оформлюються відповідно до наведеного зразка (див. Додаток А). Вказуються розробники програми (ПІ, посада), номери протоколів та дати затвердження на засіданні циклової комісії.

4. РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

4.1. Програма навчальної дисципліни (предмету) має розроблятися як окремий документ в електронній та паперовій формі і зберігатися у визначеному закладом фахової передвищої освіти порядку. Програма вибіркової навчальної дисципліни має бути доступна здобувачам освіти на момент здійснення вибору дисциплін на наступний семестр (навчальний рік).

4.2. Програма навчальної дисципліни (предмету) має затверджуватись у порядку, визначеному Положенням про навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін у Відокремленому структурному підрозділі

«Чернятинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету».

4.3. Доцільно передбачати попереднє обговорення програм навчальних дисциплін (предметів) членами груп забезпечення освітніх програм, для яких відповідна дисципліна є обов'язковою.

4.4. Поточні зміни до програми, що стосуються уточнень системи контролю та оцінювання знань, планів семінарських (практичних, лабораторних) занять, тематики рефератів та курсових робіт, переліку основної і додаткової літератури, за необхідності, можуть вноситися щорічно до початку нового навчального року і затверджуватися на засіданні циклової комісії.

4.5. Програма підлягає обов'язковому перегляду і перезатвердженню (упродовж двох місяців):

- а) після затвердження нової редакції освітньо-професійної програми, внесення змін до навчального плану, що стосуються цієї дисципліни;
- б) до початку нового навчального року.

4.6. При затвердженні програми, вона перевіряється головою циклової комісії на відповідність навчальному плану, орієнтовній програмі навчальної дисципліни та вимогам даного Положення.

Розроблено:

Методист

Ірина Матеуш

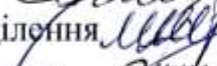
Погоджено:

Заступник директора з навчальної роботи

Валентина Білоус

Завідувач інженерно-технологічного відділення

Юлія Мельник

Завідувач агрономічно-облікового відділення

Олена Присяжнюк

Провідний юристконсульт

Тетяна Бондар

Додаток А

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЧЕРНЯТИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Циклова комісія _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник директора
з навчальної роботи
_____ (П)
« ____ » _____ 20 ____ р.

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни (предмету)

Спеціальність _____

Чернятин 202_

Програма навчальної дисципліни _____ для здобувачів освіти
спеціальності _____

Розробник: _____

Мова навчання – _____

Програму розглянуто на засіданні циклової _____

Протокол № _____ від _____

Голова циклової комісії _____ (ПІ)

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № ____ від _____

Голова методичної ради _____ (ПІ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань:	Нормативна/ вибіркова	
Модулі –	Спеціальність:	Рік підготовки	
Загальна кількість годин –			
		Семестр	
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: аудиторні – індивідуальні – самостійна робота студента – Годин для заочної форми навчання: аудиторні – самостійної роботи студента –	Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр		
		Практичні (індивідуальні)	
		Лабораторні/Настановчі (оглядові)	
		Самостійна робота	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	

[illegible]

3.2. Програма дисципліни (тематичний план)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Заг. обсяг	у тому числі					Заг. обсяг	у тому числі				
		Л	Пр.	Лаб.	Сем.	С. р.		Наст.	Пр.	Лаб.	Сем.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

3.3. Програма навчальної дисципліни

Назва розділу (модуля), теми (змістові модулі), короткий зміст теми	Заг. обсяг	Кількість годин					Література	Засоби діагностики
		Л	Пр.	Лаб.	Сем.	С. р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

3.4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин

3.5. Теми практичних занять

Назва теми	К-сть годин

3.6. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин

4. Критерії оцінювання (для професійної підготовки)

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з вивчення освітніх компонентів, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявляє уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.

«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

(Для профільної підготовки)

Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти: початкового, середнього, достатнього, високого. Вони визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень – початковий. Відповідь здобувача освіти фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень – середній. Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень – достатній. Здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь здобувача освіти правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень.

Четвертий рівень – високий. Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, системними; здобувач освіти вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за 12-ти бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень
	1	Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення.
I. Початковий	2	Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
II. Середній	4	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, формулювати правило.
	6	Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	8	Знання здобувача освіти є достатнім, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежить між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його логічна, хоч і має неточності.
	9	Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	11	Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.

	12	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, ухвалює рішення.
--	----	---

Також даний розділ може бути доповнений критеріями оцінювання відповідно до дисципліни (предмету).

5. Рекомендована література

5.1 Основна

5.2 Додаткова

5.3 Інформаційні ресурси

6. Методи навчання (відповідно до положення)

7. Методичне забезпечення

- навчальні програми з усіх нормативних і вибіркових навчальних дисциплін (силабус);
- програми навчальної, виробничої й інших видів практик;
- підручники і навчальні посібники;
- інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і індивідуальних занять;
- індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів з навчальних дисциплін;
- контрольні завдання до семінарських, практичних і лабораторних занять;
- контрольні питання з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння здобувачами навчального матеріалу;
- методичні матеріали для здобувачів фахової передвищої освіти з питань самостійного опрацювання фахової літератури;
- конспекти лекцій (розширені плани лекцій);
- індивідуальні завдання;
- презентаційні матеріали;
- ілюстративні матеріали;
- каталоги ресурсів;
- завдання (тести) для поточного та підсумкового контролю;
- інші матеріали та завдання.

8. Самостійна робота (відповідно до дисципліни (предмету))

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять і є

невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни. Її зміст визначається програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи:

- підготовка до аудиторних занять;
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- написання рефератів та доповідей;
- переклад іноземних текстів;
- пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу;
- читання адаптованих і неадаптованих творів літератури англomовних країн;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до контрольних робіт, до заліку та екзамену, олімпіади.

9. Академічна доброчесність

Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної, творчої діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.